

BCU Cluj / Central University Library Cluj

(VI.)

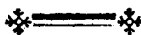
A Tsászári és Királyi Felség' Kegyelmevel

adult BÉTSBÖL, Kedden 20. Januáriusban. 1795.

Fársáng van — de tsak a' Kalendáriumban.

A' Fársángnak két főbb tulajdonságai, a' *Lakadalmarás* és *Bálazás*. De az idén mindenikben nagy fogyatkozás tapasztaltatik. Az elsőre nézve, a' férjhez vágyó özvegy-afszonyok, a' fel-nőtt leányok, és a' Papok panaszolkoznak. A' második iránt a' fogyatkozást, az áj-ortzákat, *Dominókat*, *Bajuttokat*, *Velentzei-köpenyeget*, s-más *Hárlekini* öltözetelet árulók, az ide való *Redoutnak* Directora, s-mások, a' kik más esztendőekben a' *Redoutok'* alkalmatlanságaival külömb-külob-m-féle erzfény-beli *Speculátziókat* szoktak tenni, tsudálkozva sajnálják. Mind ezek suttogva panaszolnak egymásnak, hogy ezen a' Fárságon nem úgy telik az erzfények, mint mász-

F

szor, és az okáról nagy tanácskozást tartván, közön-
seges meg-egyezővel ezen fogyatkozásnak okát csak
abban találják-fel: — *egét aris.*

B é t s.

Felséges Úrunk, hogy a' maga Örökös tartomá-
nyaiban lévő Közönségnek, az önként való költsön-
adás-beli illendő haszonból való részesülhetésre, min-
den lehetséges eszközöket ki-szolgáltasson: méltóztatott
ő Ts. K. Apostoli Felsége kegyelmefen meg engedni
— hogy 1-ső Januáriustól fogva számlálva, itt, és a'
több Ts. K. örökös Tartományokban, az alább meg-
nevezett Hitelező-status-Kassák, 5 *pro Cento* inte-
resre, és egy ehhez ragasztandó bizonyos tőke-pénz-
nek interestsivel való kedveskedés-beli hasznonra, meg-
nyittassanak; s-egyfzersmind a' regibb idejű *Status-*
Obligatziókkal Biroknak is alkalmatofság szolgálta-
tódgyék arra, hogy a' nékiek adatott kevesebb in-
teresű *Status-papirofsakat*, ez után nagyobb Interes-
sel használhassák.

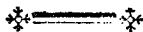
Fel-tetéléi ezen ujj Tőke-pénz-beli interezésnek,
ezek: — 1) A' ki egy 3 $1\frac{1}{2}$ *pro Centos* *Status-Ob-*
ligatziót, mint költsönt, visszfa ad, és a' mellé
még egy annyi kész Tőke-pénz-teszen bé a' Kas-
sába, a' bé-tett papiross és kész pénz-beli egész sum-
máért egy 4 *pro Centos* ujj *Obligatziót*, és e' mel-
lett kedveskedésből az egész summáért 2 *pro Cen-*
tót, fog kapni. — 2) A' ki egy 4 *pro Centos* *Obli-*
gatziót, ugyan annyi kész pénzel együtt bé-ad,
az egész summáért, 4 $1\frac{1}{2}$ *pro Centos* *Obligatziót*,
és 2 *pro Centonyi Gratuitumot* kap. — 3) Így fzin-
tén annak a' ki tsupa kész pénzt, mint költsönt, úgy
ad-bé, 5 *pro Centos* *Obligatzió*, és a' bé-adott sum-
mához mérséklett 2 *pro Centonyi Gratuitum*, adat-
tatik. — 4) Hogy ezen 5 *pro Centos* Tőke-pénze-
sek, a' magok bé-adott pénzekért járandó nagyobb
interesnek hozfzabb ideig lejendő használhatása fe-
löll bátorságofsa tétedőgyenek: erre nézve 10 esz-
tendők határozatnak-meg, a' melyek alatt a' Tőke-
pénznek heverni kell, a' 10 esztendőknek le-folyások
után pedig, fel-esztendővel előre, akar melyik Fél-

nek mindenkor szabad leszen fel-mondani. — Az ezen Tőke-pénz-beli interesnek kedvellői, itt *Bétsben* az ide való Aerariális Kassa-Hivatalokhoz, a' Német örökös tartományokban a' fő városokban lévő Status-Kassákhoz, a' Magyar tartományokban pedig a' *Budai* Hitelező fő Kassához, járulhatnak, a' melyek a' Tőke-pénzt mindenektől el-fogadni, és azért ujj Obligátziót adni fognak. — *Bétsben* Jan. 12-diken. 1795. „

Tegnap dél után az *Orosz* Követ Gróf *Rusomorszki* ada egy 36 szánakból álló, és a' közelebbről jelentetettnél *qualificáltabb* szánkázást. A' Méltóságok szánthai előtt, a' mellyekben mind két-két lovak vóltanak fogva, egy 4 lovas szán ment, és abban tábori Muzsi usok ültek, és muzsikáltak. Ezeket pedig 4 tsattogtató Postilionok előzték-meg. A' szánkázó Uri társaság a' városon kívül estvig mulatván, 7-tedfél órakor, minden szának mellett lévő két-két fákjárnak világánálment a' teatromba.

Hollandia.

A' *Waal* vize partyaírói semmi ujj hireink nincsenek. A' *Dordrecht*, *Hagai*, *Amsterdami* minden levelek, még most tsak a' már általunk is bőven leírt történetet magyarázzák. Ezekből láttyuk — hogy a' Frantziák a' *Waal* vizin nem olyan nagy erővel mentenek vólt által, hogy annak jobb partya felől meg-maradhassanak: -- tsak 5 ezer gyalog és 600 lovasok foglalták vólt el a' *Waal* vizinek jobb partját. Az ő vízfza üzésekre *Anglus* Generál *Dundas*, 3 Regiment lovas és 4 Regiment gyalog *Anglusokkal*, s- valami 3 vagy 4 ezerig való *Hafsusokkal*, rendeltetett vólt ki. A' Frantziákra való ütés 31-dikben reggeli 7 órakor esett, a' kik leg-előbb is a' *Tiel* körül lévő falukból nyomattattak-ki az Egyesült seregek lovasai által. A' *Waal* töltésire pedig 4 ágyuk szegezettvén-ki, ezek által az ő vízfza felé menő uttyok egészen el-vágattatott. Az *Anglus* Dragonyosok leg-előbb mingyár 400 Frantzia Huszarokat fogtanak-el. Az után a' *Tielnél* öfzve gyűlt egyesült seregek egyfzersmind a' Frantziákra rohanván, és ezeknek vízfza menő

úttok már el-vágva lévén, az Egyesült seregeknek igen kitsiny véfztése mellett, az említett Frantzia serege majd csak hogy egy lábíg a' *Waal* jobb partyán nem maradt. Az egész tsatának a' kard és bajonét vetett igen jó véget. A' Frantziák 2 orákat kértének a' magok holtyaiknak el-temetésekre, és el-estyeiket vizfza kérvén, azokat el-temették. — Az *Utrechti* Tanáts meg-fzúnés nélkül öfzve vólt gyülekezve, és a' vezedelemnek meg-gátlása felöül tanátskozott. — Beszélük, hogy Jan. 2-dikán *Gorcumba* reá ütöttek volna a' Frantziák, de ez a' hir még bizonytalan. Dec. 29-dikén egy tífzet küldvén-bé a' Frantzia vezér az *Oraniai Fridrich* Hertzeghez *Gorcumba*, aki kívánta tölle, hogy a' *Hertzogenbuschból Hagába*, s-onnan vizfza járkáló sebes Postáknak uttyokba semmi akadály ne tétetödgyék, a' mellyből úgy lázük, hogy a' Frantziák *Hertzogenbuschban* a' *Hollandiával* való egyezést magok is siettetni akarják. — A' Frantziák elő-nyomulása miatt, a' most *Utrechtben* kerezttül *Amsterdam*, s-innen *London* felé útazó *Braunsvajgi* Hertzeg Afzizony is, az *Anglus* Korona örökösnek jövendő-beli házas-tarsa, olyan tudósítást vett vólt, hogy uttyából térjen vizfza: hanem, a' Frantziák' el-távozásával, már most ismét folytattya úttyát *Amsterdam* felé.

Bommel szigete egyéb aránt, *Bommel* és *St. Andre* nevü erőfsegekkel együtt, még a' Frantziák keziben vagyor, és a' szigetre számos fereget szállítottak által; de csak gyalogokat inkább, mivel lovasaik téli quártélyokra oziottak. — Az egyesült seregek ellenben, hogy az ellenségnek elő felé való nyomulását meg-akadalyoztathásák, ilyen Kordont formálnak: a' *Hollandusok*, az *Oraniai* Printz vezérlése alatt, mindenünnen *Gorcumhoz* gyűlnek. Az *Anglusok*, a' *Haszfus* és *Hannoveranus* Németekkel együtt, a' *Waal* és *Leck* mejjékeit *Arnheimig* fedezik. *Arnheimben* és azon fejul a' Tsászáriak állanak. Az *Anglusok* fő hadi szállása *Utrechtbe* tétetik által.

Láthatták Olvasóink, hogy mind ezek az ap-roság hir-adások régiek, és még csak J n. 2 dik in-
innen sem szolgálnak. — Egy Ámsterdami 4 dik Ja-
nuáriusi levélben így irnak: — „Ha a' Tsáfszáriak
a' Rénus mellett a' Frantziáknak valami Diversiót
nem tsinálnak, úgy Déli Hollandia, kevesebb mint
9 napok alatt, oda leszen, mivel-hogy minden vizek
úgy bé-fagytanak, hogy mint a' szározon, úgy le-
het rajtok az ágyukat hordozni. — A' pénz Utrech-
ből Ámsterdámba már meg-érkezett; az Archivumok
is oda vitetnek. A' szaladók is erősen gyűlnek azon
vidékekről Ámsterdámba, melly miatt itt néa-
eliek az eledelnek meg-fogyatkozásától félnek. Az Emig-
ransok és Anglusok, valamint Hájasol, úgy Utrecht-
ből is el távoztak. s-a. t.

BCU Cluj Măntz alóll: — ity Library Cluj

A' közelebbi levelünknek 70-dik lapján két szó-
val említett Weiszennai öfzve tsapásban, részünkről
14 emberek kaptak sebet, kik közzül 2 Seressanus-
saink tsak hamar meg is haltanak. — Az ellenség 3
tízteket és 30 embereket hagyott heverve a' tsalzó
mezőn. Az ólta (Januar. 8-dikáig) tsendesség volt.

Ezen napokban a' Măntzön fejl fekvő Prusz-
szusokhoz egy egész Strázsa Frantzia csoport jött ál-
tal tiztestől együtt: de az ő tiztyeknek nem nagy ked-
ve volt kétseg kívül által jöni; mivel-hogy a' kato-
nái ötet, kezeit hátra kötözve, vezették által. Leg
alább így irják. — Măntznál, a' 9-dik Januáriusi
hir-adások szerént, minden hadi munkákból nyu-
godalomra helyhezgették a' Frantziák magokat. —
Măntz mellet Mombachnál a' jégnek keménységét
próbálgatván a' Frantziák, tángzolva 12-ten és 15-tön,
hanem minden fegyvernélkül, a' viz közepéig bé-jör-
tenek. A' mi által-ellenben álló tiztyünk tudokra ad-
ta nékiek tsak ugyan, hogy azt ne tselelkedgyék, és az
ólta a' Frantziák is el-füzütek a' jégnek próbálgatá-
sával.

A' Manheimmal által-ellenben fekvő Rénusi
Frantzia tábor, a' sántzoknak el-foglalása után, két

részre osztott. Egyik része téli szállásra, a' másik pedig *Luxemburg* mellé takarodott.

Frantzia Ország

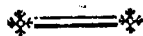
A' világ' figyelmetességit magához vont *Frantzia Convent*, valamint eleitől fogva, úgy most egy olyan Teátrum, a' mellyen a' nevetséges és szomorú játékok elegyesen follynak, és a' nézők azoknak ki-menetelek felől kétségesekek. — A' *Jakobinusok* ismét egy tsmóban ülnek a' Convent palotájának egyik szegelyében, és a' nékiek nem tetző projectomok ellen fenyegetőznek, a' mérséklett *Systémaju Kép-viselőket* az öklökkel fenyegetik, és még az ütlekes argumentomokat (*argumenta ad hominem*) sem felejtik-el elő venni. — A' 24-dik *Décemberi* ülésben egy *Gaston* nevű rántzos homloku *Jakobinus* igen mérgesen neki szókott *Legendrének*, ötöt is azok közül valóknak mondván lenni, a' kik a' Conventben a' közönséges vélekedésnek szabadon való ki-mondását akadályoztatták. A' láрма olyan nagy lett, hogy közép-szerű hangu embernek e'zibe sem juthatott a' fel-szollalás. Néhányak a' hevesebb *Systémaju* emberek közül, forma szerént kivánták, hogy hadd tarthassanak az oráló székéből közönséges beszédek: a' Convent ellenben, a' voxoknak többsége által, ellenkezőt decretált; a' miért emezek a' Conventet, igafságtalansággal vádolták. *Gaston* így kiáltott-fel fenyegetőzve: „a' Hazának 1 Millio 200 ezer fegyveres oltalmazoira, és az egész országban elszéledve lévő 4 Millio szövetséges Patriotákra esküszöm, hogy a' *Contrarevoluczió* lábra nem fog állani. „ s-a. t. —

El-végezven *Johannót* a' Nemzeti Kénts-től és a' kereskedésnek uj lábra való állításáról, a' maga projectomait, a' 6-dik *Artikulussá* ezeknek, hofszas vételkedésekre szolgáltatott alkalmatofságot. Ez az *Artikulus* azt tartya, hogy a' *Frantziákkal* hadakozó *Hatalmanságok'* jobbágyainak örökségei *Frantzia* országban, oldoztasanak-fel *Sequestrum* áll. Néme'lyek, mint *Bourdon*, úgy iteltenek, hogy ezen *Se*

questrumra tovább is nagy szükségé vagon az országoknak. Mások azt mondták — hogy ez a *Sequestrum* az, a mi a Frantziák kereskedésit egészben megöli — s-hogy a Conventet a maga ditsősége kötelezi arra, hogy ezen tselekedete által, a Frantzia Nemzet' ellenségeinek, a Respublikai Virtusokról, példát adgyon. Végre másokkal együtt *Bourdon* is, a ki előbb magát a *Sequestrum*' el-törlődésinek ellene szegezte vólt, már most azt mondotta, hogy mivel ezen dolog felölli ennyi világofság terjedt-el, tehát ő is a *Sequestrumnak* el-törlését kívánja. — Úgy is lett a dolog, ki vévén a *Spanyoloknak* egyetlen egy Sz. *Cároly* nevü *Bánkóját*, a melly még *Sequestrum* alatt maradt.

Dühem a 28-dik Decemberi ülésben meg-hivta a Conventet, hogy a maga *Respublika* mellett való állandóságát, ujjanton közönségesen jelentse-ki. Alkalmatofságot adott *Dühemnek* ezen dolognak sürgetesire, egy *Le Spectateur Francois* nevü Rojálista irás, mellynek *Parisi* Profefsor *Lacroix* a Szerzője, ki is ezen irásában egy Nemzeti Kép-viselővel beszélgetve, azt igyekezi meg-bizonyítani, hogy a Frantzia nép között, egy Constitutzionalis Királynak, nem pedig a Respublikának kívánása, köz né éges. *Dühem* olvasni kezdette ezt az irást a Convent előtt, melly által olly közönséges *Enthusiasmusba* hozta a gyülést, hogy az, néhány izben fel-álván, kiáltotta: éljen a Respublika. — Decretálta a Convent, hogy a Könyvnek mind írója, mind nyomtatója árestáltatsanak, s-hogy *Lacroix* valamelly *Criminale Forum* által igen sietve ítéltesék-meg. — *Malhie* utoljára ilyen szavakra fokadott: „ Tsak a meg-tsallatott emberek erősihetik azt, hogy a Frantzia néptől függene, magának olyan Constitutziót adni, a milyen tetik. A Commissók nyilván valóvá fogják ezen erősietésnek tsalfaságát tenni. A nép nem adhattya-el a maga felsőségit. s-a. t. — Projectáltván tehát, hogy az, a ki a Királyságnak tsak a visszallittatásáról beszélene is, halállal büntettesék-meg, *Charlier* arra emlekeztette a Conventet, hogy

ez a' Decretom már egyfzer meg-vagyon; mellyel a' Convent el-tsendesedett. — Ezek a' környülállások adták az alkalmatosságot arra, a' mit a' közelebbi ujjságunkban már említettünk vólt, hogy t. i. a' *Dofénnak* Frantzia országból való számkivetterődése fe-lől ismét szó légyen — s-hogy annak a' módnak meghatározása, a' melly szerént az ő számkivetterése meg-efsék, a' Commissiókra bizattafsék.

A' *Déc.* 29-diki ülésben arról panaszólt *Mailhe* hogy a' Conventben folyó vetélkedések laistromában úgy tétetett volna az ő tegnapi beszédgye közönségse, mintha ő azt mondotta volna, hogy az a' Frantzia, a' ki a' Királyságnak helyre való állittatását kívánná, nem Ember, hanem Tigris, az emberiségnek ellensége, és *Török* volna. — Soha (mond *Mailhe*) ez az utolsó szó az en számból ki nem ment. Ha én valami e'-féle durvaságot, kivált egy olyan Nemzet ellen, a' melly Frantzia országnak örökké frigyesse és barátta vólt, s-az egyezéseket leg jobban meg-tartotta, izollottam volna: akkor az egész Convent bizonyoson fel-állott és engemet meg-büntetett volna. Igen is, mi Frantzia országban a' Republikai és tiszta Democrata országlás-formát, fenntartjuk, és annak ellenségeit meg-büntettyük. Sőt külső ellenségeinket is, a' kik szabadságunkat meg-támodták addig szorongattyuk, míg nékiek egy betsületes békefséget irnak elzükbe. Hanem a' törvényeket és neutralitást örökké tisztelni, és a' még fennálló vagy ez után köttetendő egyezéseket, hiven meg-örizni, fogjuk. A' Convent és a' Frantzia nép, a' magok Constitutzionális Aftájokban ki-jelentették, hogy más Nemzetek' országlása-formájába magokat soha belé nem elegyitik; a' Convent és a' Frantzia nép, soha, a' népeknek meg-szenteltetett Jufsaitól, el-távozni nem fognak. „

Brival azt mondotta, hogy *Mailhének* ezen maga-ki-jelentésit, a' Convent' jegyző könyvibe bé kell írni, és a' *Törököknél Konstantinápolyban* mulató Frantzia Követhoz is, el kell küldeni. (Ez a' projec-

tom nagy tapsolással fogattatott.) — Ez a *projectom* (így folytatta *Brival* a maga beszédgyit) még egy más hasonlóra is fel-gerjeszthet hennünket. Ti azt decretáltatok vólt, hogy a' mi katonáink, egy *Anglusnak* és *Spanyolnak* se adgyanak *pardont*. Ez egy vért-szomjuhozó és az emberiséget megbántó törvény. Én azt kívánom, hogy ezt töröljétek - el. „

„ Ha valaha vért-szomjuhozó törvény vólt a világon, ez a *Decretom* bizonyoson az (felel *Breard*), és ezt olyan emberek szerzették, a' kik mindent fel akartanak fergatni. A' mi katonáinknak, azért, hogy gyözedelmeskedhefcsenek, nintsen szükségek egy olyan törvényre, a' melly az ő ellenségeiket a' bizonyos halál felöll, bizonyossokká tegye. A' *Frantzia* katona bátor a' tsatában, de a' gyözelem után nem tud öldökölni. „ — A' *Convent* ezen beszéd után decretálta: „hogy a' szóban forgó *Decretom*, minden hadi és népek törvényeivel, s-a' *Convent* vitéz fegyvereseinek, a' kik tsak győzni, de a' meg-győzetteket gyilkoson meg-ölni nem tudgyák, érzékenységeivel ellenkező lévén, mint a' minék helybe való hagyására, a' *Convent* külömben is tsalárd mesterségek által vétetett vólt reá, az *Anglusok*, *Spanyolok*, és *Hannoveránusok* iránt, el-töröltetik. „

Carnot a' *Rénusi* tábornak a' kemény téli időkbén nyert ujgyözedelméről tévén, emlekezetet, az ott lévő *Nemzeti Biztosok* *Ferrand* és *Merlin* hiraadásaikat, és a' *Manheimi* Capitulatziót olvasfa-fel. — *Lesage* azt jegyzette-meg, hogy ez a' *Capitulatzió*, a' *Frantzia* *Nemzethez* igen méltatlan. (Ezen szavakra nagy zugás támodott) — Dühem azt kívánta, hogy ezen hadi hiraadások még egyfszer olvasfcsanak-fel. Fel-olvasfcsattak tehát, de akkor is vóltanak némellyek olyanok, a' kik a' *Capitulatzió*ére nehezteltek: *Carnot* pedig így szollott: — „Mind azok az emberek, a' kik ez ellen a' *Capitulatzió* ellen szollanak, tudatlanok. Én azt mondom, hogy

a' táborozásnak kezdetül fogva egy jobb móddal folytatott próbát bé nem végeztünk, annyival is inkább, mivel-hogy itt a' mi fegyveres atyáinkfiai, tsupa jég és hó között dolgoztanak, és az ágyuzás 14 óráig tartott. (Erre nagy tapsolás lett.) A' bizonyos dolog, hogy mi *Manheimot* egészfen öfzve lövöldözhattük volna, de 7 vagy 8 ezer Republikánusokat el-vefztettünk volna. Valyon a' mi Kép-viselőinek, minekatánna azok a' nevezetes *Rénusi* sántzok kezünkre kerültenek, nem kellett volna e' a' nékiek ajánltatott Capitulatziót el-fogadni? Soha a' Köz-jóra ügyelő Commissiónak még ilyen szép alkalmatofsága nem vólt annak decretálását javasolni a' Conventnek: „hogy a' Republikának egyik serege is meg nem szünik magát a' haza iránt érdemessé tenni.„ — Decretálta is a' Convent telyes öröm és tapsolás közben: „hogy a' *Rénusi* tábor nem szünik-meg, magát a' haza iránt érdemessé tenni.„ — *Lesage* tovább is meg-maradott a' maga szavai mellett, és azt sürgette, hogy neki magyarázzák-meg jobban annak a' Capitulatziónak a' dolgát. Vóltak, a' kik beszélni akartak *Lesage* ellen, de a' Convent az egész vetélkedésnek véget vetvén, a' sórban lévő munkát vette elő.

A' 30-dik Décemberi ülésben ismét egy Rojálifta irás terjesztetett a' Convent elibe, mellynek ez a' titulusa: *Ujj-esztendei ajándék, a' regi idők baráttainak számokra.* Egy Kép-viselő azt a' jegyzést tette, hogy azok az emberek, a' kik e' féleket írának, le-tett régi hivatal-beli emberek, és most nagy számmal kezdenek *Párisba* gyülekezni. — Ez a' dolog a' tsupa beszédnél továbbatska terjedő vetélkedést okozott ismét, *Dühem, Fréron, Cambon, Tallien*, s-több mások között, de a' melly tizvodásokat itt elő hordani, érdemetlen dolog volna. Elég hozzá, hogy a' Convent végre, mind ezeknek a' lármás vetélkedéseknek azzal a' Decretommal vetett véget: „hogy az olyan Kép-viselők, a' kik ezen túl a' magok Társaiknak személlyit motskos szavakkal illetik, a' Conventből egyenesen az *Abtay* nevű épület-

be küldettefsenek. „ — (Ez az *Abtay* most a' tiszteletesebbetske árestombház Párisban.)

Elegyes Apróságok.

A' Frantziák fő Vezére *Pishegrü*, midön előbbször parantsolatot vett volna a' *Waal* vizin való kerefsztül rontásra, azt felelte a' Conventnek, hogy igen is, jól vagyon, ő ezen parantsolatot bé-telyefítheti, a' mi őtet magát illeti: hanem azt kellene meg-gondolni, hogy a' 11-dik Decemberi próba miatt is több mint 1000 emberit hijába vesztette-el. — Erre a' jelentésre vette *Pishegrü* osztán a' Conventtől azt a' választ, hogy akar mihe kerüljön, induljon' elő felé.

A' *Jakobinusekről* úgy irnak, hogy a' lett volna a' tzeljok, hogy 17-dik *Lajost Párisból* ki-vigyék, a' Departamentomokban hazafiak közt való háború gerjeszzenek, a' Printz által a' Nemzeti Conventen erőt vegyenek, és a' rajtok mostan uralkodó mértékletes párton, így állják boszszujokat; a' melly plánumok ki-tudodván, az okozta volna azt, hogy a' Printz mellé keményebb őrizet rendeltetett.

Helvetziából nevezetesen *Báfelből* ujra szárnyra kezdenek a' békefégségs hírek kelni. Innen irták *Karátson* első napján, hogy Prusfszus Major *Mayring* másod-magával, a' *Helvetziai* Frantzia Követhöz *Barthelémy*hez egy útat tévén, tölle vizfsza érkezett. *Barthelémy* igen jól fogadta a' két Prusfszus Urakat, és az ő látogatásokat, minden Követi tze emoniákkal költsönözte. Gróf *Goltz* is *Basileába* fog minden órán, mint Prusfszus Követ érkezni.

Berlinből Jan. 3-dikán irták, hogy Prusfsziai *K. Hertzeg Afzfzony Lousia*, szinte igen szerentsétlenül járt. A' *Kandallo* mellett t. i. tsupán egyedül állván, a' frisirozó vagy haj-poros mántlija meg-talált gyúlni, hanem szerentsére, jó hamar meg-oltatott; és ha valami férelem esett is a' Hertzeg afzfzonyon, de egyéb aránt minden veszedelmen kívül vagyon.

A' *Manheimra* való utolsó Frantzia ágyuzasról úgy irnak, hogy az irtoztató lett légyen. A' városra 3 ezer, a' *Rénus'* tulsó partyán lévő sántzokra pedig

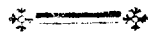
50 ezer Bombikat és Gránátokat hánytak a' Franziák. A' kárt vallott házak közzül leg többet szenvedett a' *Zweybrükeni* Hertzeg *Maximilian'* palotájá. A' Hertzegnek nagyobbik fia is kapott egy tserép ütést, de gyengét. Egy Bombi a' tetejire ésvén ezen Hertzegi épületnek, egész a' lakó szobáig rontott-le, melly által egy Komorna meg-öletett, a' Hertzeg Afzszony pedig ájulva vitetett-ki a' gyermekekkel együtt a' szobából.

Anglia 6 ezer fegyveres *Neapolitanusokat* vett a' zsoldgyára, a' kik magokat *Lombarutiaban* a' Ts. K. seregekhez fogják tsatolni.

A' *Spanyol* lakó okok fegyverrel való ütöztetése végett, mint-hogy a' Királyi fegyveres házak vagy jó részint ki-ürültek, vagy az ellenség' kezére akadtak, a' *Biskájai* lakosoktól a' fegyverek el-fzedetnek, meg-igazittatnak, és úgy adattatnak néliek ismét vizsgálza. — *Hitelző papirofsak* is néhány Millionyik indittatnak ismét lábra, hogy azok által, a' kéniz pénz, a' *Spanyol* seregeknek fizettehetések végett, a' K. Káfsákba gyülytettethesék.

T u d ó s i t á s .

A' Ts. K. minden *Posta-útaknak járására, és ezek által való levelezésre vezető Manualis.* — Ezen előre ki-jött 17 ísz árkusokból áll', Német nyelven írott, kitsiny munkátska, minden N. Posta hivatalokra és a' levelező-közönségre nézve, elő-izléséül szolgálhat azon nagyobb munkának, a' melly az elég nagy számu segitők elő-mozdítása által, minden órán ki-fog jöni. Tsak az *Enzersdorftól fogva Wittiggauig* menő rövid Posta járásnak meg-tekintése, elég meg-győzhet minden ahoz értőket a' felől, melly nagy haszna legyen ezen egész munkának, annyival is inkább, minthogy ez, az úgy nevezett *Staféta-Directoriumnak* nem-létit is egészízen ki-pórolja. A' Vevőknek az is jelentetik, hogy azok, a' kik ezt az előre ki-jött kifsebb munkát a' mellynek 38 kr. az árra, meg-vefzik, azok a' ki-jövendő nagyobb munkáért annyival kevesebbet fizetnek. Meg-fszerzése végett pedig, *Bétsi* a' Ts. K. *Posta-Szcker'* fő *Expeditziojának* *Kontrollor Tisztjai*hez, *Krusius Krijian* Urhoz, tegyék rendeléseiket.

O D E

i n A n n u m 1 7 9 5

Annus it cœlo novus ultimunque
 ecaui prono rapit orbe Lustrum :
 Hæc sed tellis inimica ducit

Omina terris.

per armatas acies cruentus
 Mars & exultans Furor in duello :
 Hæc passim mala dissipantur

Semina belli.

Et quid est, quod tot periturque tantis
 Motibus rerum, nisi sulca nulla
 lege libertas, & iniqua falsis

Nomina rebus?

Tolliter labens animis colores

non suos ludit speciosus error,
 Flammaque illufis reparanda nunquam

Gentibus infert.

pergit occulte, & velut atra pestis.

Langit afflatu, quibus alta spes est,

confidum audens & caput; & rsine

Dira voluptas.

Hæc lues totas misero tumultu

perurit gentes; mediaque turba

urgit, ut tollens capita alta centum

Bellua quondam.

Infusa sed post atteritur vicissim,

et suo morsu peritura langvet,

artigans se se minus: ultimunque

Cuncta tenebit.

is & usurpans apicem tyrannis.

Hæc novum, monstro generante monstrum

urbis infausta revolutione

Redditur orbi.

vera non illis animis teneri &

vacca libertas cupit artibusque,

mentibus per quas recidiva captis

Vincta parantur.

Imma libertas, placidum Deorum

lunus, & non per scelus, atque per vim,

non necesse, humanæ exitioque gentis

Digna parari,

Pace Secura viget atque vivit;
 Legibus salvis animatur, & se
 Credit immunem fati, ac sub uno
 Principe tutam.

Jura, Leges huic, Pietasque curæ,
 Rebus illæsis, dominisque rerum,
 Atque sunt cordi: neque dissoluto
 Tempore perstar.

Truncus infelix similemne fructum
 Ferret huic, quem nec foliis in umbram
 Vestiunt frondes, neque nata firmat
 Stipite radix.

Impiæ sed post violata sacra
 Arborem infandam posuere dextræ,
 Atque resperæ prius innocenti
 Sangvine regum?

Hanc repentinam putribusque fungis
 Misit affinem maledicta tellus
 Verticis rapti viduos ferentem
 Signa cucullos.

Corpori sunt hæc sua signa trunco,
 Cui caput sensus animans, capaxque
 Consilii, & sanæ rationis unus
 Abstulit ictus.

Una gens hoc sub clypeo rubentis
 Pilei multa nece, sanguinisque
 Prodige fusi pretio redemit
 Signa nefanda.

Hisne fors ætasque diu maneret?
 Non. At æternum opprobrium manebit,
 Et rubens nunc sanguineo colore
 Fama nigrescet.

Fata, volvendique dies sinistro
 Exitu rerum documenta quondam
 Sera recludent: Quid inane nomen
 Discrepet; & quid

Vera libertas? Sapiens, quieta
 Nave qui fertur, neque se procellæ
 Cautus immittit, neque certa nautis
 Sidera vitat.

Quis gubernaculum, dubia quis unda
 Projicit remos? Quis iniquiore
 Fata forte audet sua concitatæ
 Credere turbæ?

Cara libertas mihi, cariorque
Sordido lucro: regat Unus at me
Subditum, & Magnusque Potensque Sceptro
Protegat alto;

Isque non lectus, sed avita quem fors
Jusque sublimem tulit; eximitque
Laude majorem, invidiaque vulgi
Sive faventis;

Sive carpentis. Neque factione
Hic, neque in partes studiis trahatur,
Altior cunctis; simul æque carus
Omnibus idem.

Hoc Duce, hoc rerumque tenente summam
Liber, & nulli violandus utor
Jure, quod rectum est, sequor, idque tanto
Vindice tutus.

Ceterum casus, tot eruntque causæ,
Liber ut non sis, nisi temperare
Noveris rebus, quot Atlante fulto
Sidera cælo.

Liberum sed quid magis est aperto
Aequore? objecti tamen id coercent
Limites, quos non superat tument
Fluctibus undæ.

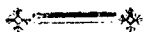
Ludit immensas vagus hic per undas,
Ille raptatur levibus quadrigis,
Qua patet campus: sed idem repellit
Litus utrumque.

Militem longe patria, domoque
Distinent belli mala; dulcibusque
Subtrahunt natis, sociæque vitæ
Multa querent.

Fixus in gleba colit alter agros,
Isque vix longo semel exsul anno
Finibus notis patriisque septus
Collibus exit.

Mille vinciri patimur catenis,
Liberi quamquam: tenet alligatos
Svavitas vitæ, potiorque rerum &
Certior usus.

His libido, & mens vaga continentur
Legibus: jamque, his nisi multiformis
Temperaretur, revolutus esset
In chaos orbis.

Stat suos intra cohibente nexu
 Quisque cancellos, fruiturque pace,
 Et frui cunctos sinit institutus
 Ordine rerum.

Mutuo cautum est varie, modisque
 Omnibus. Tu, quam tibi cunque sortem
 Aut situm fato Deus esse iussit,
 Gratus & æquus

Obtine. Vita est tibi liberata
 Vinculis, nullo feritasque cultu
 Aptior? Silva vagus & solutis
 Legibus erro.

Proditam quisquis male perdidisset,
 Ille servatam sibi perdat exsul
 Patriam, nullique habitata pulsus
 In loca cedat.

Ipsæ sit, fas est; sibi mundus illic
 Solus, & nullo reprimente latos
 Explicet fines, medioque libret
 Pondere centrum.

Neve funestis agitet quietas
 Motibus gentes; acuatque bellum
 Dignus humani generis repulsa &
 Publicus hostis.

Phæbe, qui certo regis almus annum,
 Et fecas cursu, valida novumque
 Dexterâ tempus reparante flecte
 Rector habenam.

Flecte pendentem temere ruentis
 Seculi, rerum cohibeque lapsam;
 Invocat Vates tua suscitato
 Numina plestro.

Alma Pax terras repetat, Themisque
 Cladibus fessas, positisque bellis
 Læsa sanentur, coeantque laxa
 Fœdere juncto.